

Moravská zemská knihovna v Brně

PROJEKT ČESKÁ KNIHOVNA
2025

**Zpráva o plnění a výsledcích projektu MK ČR řešeného Moravskou
zemskou knihovnou v Brně – oddělením Česká knihovna v roce 2025**

Zpracovala Zdeňka Machková

Projekt Česká knihovna 2025

Čerpání finančních prostředků

Příjem celkem	5 000 000,00 Kč
----------------------	------------------------

V rámci schváleného rozpočtu ze dne 10. 6. 2025 bylo přiděleno p.o. MZK v Brně pro rok 2025 celkem 5 000 000,- Kč.

Vydání celkem k 31.12.2025	5 000 000,00 Kč
-----------------------------------	------------------------

1. Celková částka za dodané knihy	4 723 000,00 Kč
-----------------------------------	-----------------

2. Organizace a distribuce	277 000, 00 Kč
----------------------------	----------------

Příjem celkem 5 000 000,00 Kč

Vydání celkem 5 000 000,00 Kč

Zpráva o průběhu projektu Česká knihovna v roce 2025

V roce 2025 proběhl 27. ročník projektu Česká knihovna, který je finančně podporován Ministerstvem kultury České republiky (dále jen MK ČR). Projekt podporuje české autory a jejich vydavatele a slouží k podpoře distribuce kvalitní české literatury do veřejných knihoven. Je zaměřen na nákup nekomerčních a komerčně problematických titulů uměleckých děl české literatury, české ilustrované tvorby pro děti a mládež a publikací z oblasti vědy o literatuře. Projekt je určen profesionálním veřejným knihovnám a vybraným vysokoškolským knihovnám, které jsou veřejně přístupné a jsou registrovány v evidenci knihoven MK ČR dle zákona 257/2001 Sb.

Organizaci a realizaci celého projektu zajišťuje oddělení Česká knihovna Moravské zemské knihovny (dále jen MZK). Projekt probíhá ve dvou kolech. První kolo je určeno nakladatelům, druhé kolo knihovnám.

Dne 7. dubna 2025 byl na webových stránkách MZK zveřejněn nový ročník projektu Česká knihovna 2025 – část určená pro nakladatele. O zahájení nového ročníku projektu byl informován Svaz českých knihkupců a nakladatelů a informace byla rovněž zveřejněna na webových stránkách MK ČR. Nakladatelé, kteří se do projektu zapojili v předchozím roce, byli o novém ročníku informováni e-mailem. Uzávěrka pro nakladatele pro přihlášení knižní produkce vydané v roce 2024 a titulů plánovaných k vydání v roce 2025 byla stanovena na 22. dubna 2025. Nakladatelé byli povinni k odbornému posouzení titulů Literární radou (dále jen LR) předložit ke každému nabízenému titulu osm stran sazby tisku nebo ukázkový průřez rukopisem v maximální velikosti 20 MB. Ne všichni nakladatelé však poskytli dostatečně podrobnou ukázkou z knihy, což je obzvláště důležité u titulů, které dosud nevyšly. V případech, kdy pracovníci oddělení Česká knihovna vyhodnotili poskytnutou ukázkou z díla jako nedostačující, byli oprávněni požádat nakladatele o její doplnění, případně titul z nabídky vyřadit. Ukázky z díla byly zasílány ve formátu PDF. Pracovnice oddělení Česká knihovna ověřily a zkompletovaly dodané materiály od nakladatelů, připravily podklady pro jednání LR a organizačně zajistily její průběh.

Do 27. ročníku projektu se přihlásilo 50 nakladatelství s celkem 463 knižními tituly. Z tohoto počtu byly 3 tituly vyřazeny v předkole z důvodu nesplnění základních podmínek projektu. Do dalšího hodnocení tak postoupilo 460 publikací, z nichž 370 titulů mělo v roce 2024 (80 %) a 90 titulů v roce 2025 (20 %). Sedm přihlášených titulů bylo nominováno na cenu Magnesia Litera. Do projektu se v roce 2025 zapojila čtyři nová nakladatelství – Blaze.je, Kamil Kopecký, Lucie Němcová – Nakladatelství Pisten pilku hutomerki a nakladatelství Rosier.

Vzhledem k pozdějšímu schválení rozpočtu na projekt zřizovatelem nebylo možné uskutečnit zasedání LR. Volba předsedy a místopředsedy LR proto proběhla prostřednictvím Google formuláře. Za předsedu odborného kolegia byl zvolen Mgr. Michal Jareš, Ph.D. z Ústavu pro českou literaturu Akademie věd ČR v Praze, místopředsedou se stal doc. PhDr. Jiří Kudrnáč, CSc. z Kabinetu informačních studií a knihovnictví Masarykovy univerzity v Brně.

Zasedání LR bylo nahrazeno 2. kolem hlasování, které rovněž proběhlo v aplikaci ČK. Ve druhém kole byly hodnoceny a vybírány tituly, které v prvním kole získaly hodnocení v rozmezí 17-19 bodů. Celkem se ve 2. kole hlasovalo o 91 titulech.

Do projektu ČK 2025 po dvoukolovém hodnocení vybrala LR 187 knižních titulů od 37 nakladatelů, z toho 153 titulů s vrocením 2024 a 34 s vrocením 2025. Z nabídky 13 nakladatelství (BLAZE.je, CULTUM, E.G.Solution, Grada Publishing, Jonathan Livingston, Jota, Kamil Kopecký, Leda, Lucie Němcová – Nakl. Pisten pilku hutomerki, Michal Slomka, Moravské zemské muzeum, ROSIER, Šulc-Švarc) nebyla vybrána žádná publikace.

Druhá část projektu byla zaměřena na knihovny. Informace o novém ročníku určeném knihovnám byla zveřejněna na webových stránkách MZK dne 16. června 2025. Vyhlášení projektu Česká knihovna bylo rovněž uvedeno na stránkách MK ČR a v elektronických konferencích Knihovna, Region a Andersen. Knihovny, které se do projektu zapojily v předchozích letech, byly osloveny e-mailem, ve kterém jim byly přiděleny konkrétní přihlašovací údaje. Uzávěrka pro přihlášení knihoven proběhla dne 2. července 2025.

Z nabídky 187 titulů si knihovny mohly v rámci základní objednávky vybrat publikace v hodnotě do 7 200,- Kč a dále zvolit 20 libovolných titulů do rezervy. Do projektu se v roce 2025 zapojilo celkem 606 knihoven, z toho 587 veřejných a 19 vysokoškolských. Po shrnutí požadavků knihoven odeslalo oddělení Česká knihovna objednávky jednotlivým nakladatelům. Objednávky titulů základní řady byly rozeslány v druhé polovině července, objednávky titulů z rezervy byly realizovány od srpna.

Jeden titul nebyl objednán v základní řadě, ale pouze v rezervě:

Nakladatelství	Autor	Název
Malvern	Koch, Milan	Básnické a prozaické dílo

První zásilky knih byly knihovnám expedovány v srpnu 2025. Vzhledem k tomu, že většina titulů schválených LR měla v roce 2024, nakladatelé zahájili dodávky knih krátce po objednání, což vedlo k větším objemům zásilek pro knihovny.

Tituly dodané nakladateli v listopadu a prosinci 2025 budou rozesílány v 1. čtvrtletí roku 2026. Celkem proběhne 6 expedic knih a bude vystaveno 2 820 dokladů.

Pracovníci oddělení Česká knihovna se rovněž zaměřili na urgování potvrzených výdejek. V roce 2025 bylo urgováno celkem 88 knihoven.

Každoročně přetrvává problém s nedodáním všech objednaných titulů. V roce 2025 nebyly dodány všechny tituly od tří nakladatelů – Institutu umění – Divadelního ústavu, Malvernu a Meanderu. Celkem se jednalo o čtyři chybějící tituly.

Některé nakladatele bylo nutné opakovaně urgovat o dodání knih, zejména před blížícím se termínem uzávěrky projektu.

Průměrná cena jednoho svazku byla 266,- Kč.

Skladba titulů dle tematických skupin:

beletrie, básně, divadelní hry – 69 titulů, tj. 37 %,

ostatní naučná literatura – 46 titulů, tj. 25%,

literární věda – 21 titulů, tj. 11%,

dětská literatura-beletrie – 42 titulů, tj. 22 %,

dětská naučná literatura pro děti - 9 titulů, tj. 5 %.

Mimo stálou pracovní činnost

Nakladatelství Labyrint poskytlo knihovnám zapojeným do projektu Česká knihovna knižní dar – titul Magnustory. Knižní dar byl knihovnám odeslán spolu s ostatními objednanými knihami. Titul představuje originální sbírku vybraných povídek, které byly během posledních

patnácti let publikovány v magazínu MAGNUS. Čtyřicet respektovaných autorek a autorů psalo jednotlivé povídky na dané téma přímo pro magazín. Kniha ve svém celku představuje reprezentativní kolekci mapující současnou českou a slovenskou literární scénu. Vyšla v elegantní grafické úpravě s ilustracemi špičkových výtvarníků.

Evidenční aparát projektu Česká knihovna je veden a archivován v oddělení Česká knihovna a zahrnuje zejména nabídky nakladatelů, podklady pro jednání LR, výsledky jejího hodnocení, objednávky nakladatelům, přihlášky a objednávky knihoven, potvrzené výdejky/dodací listy od knihoven, evidenci dodaných titulů, kopie faktur, průběžné čerpání finančních prostředků a evidenci poštovného.

Projekt Česká knihovna je knihovnami dlouhodobě hodnocen velmi pozitivně, což potvrzuje jejich trvalý zájem o zapojení do projektu. Projekt umožňuje knihovnám systematicky doplňovat fondy o kvalitní českou literaturou a představuje významný zdroj obohacení zejména pro malé a středně velké profesionální knihovny.

27. ročník projektu Česká knihovna opět významně přispěl ke zkvalitnění knihovních fondů knihoven a rozšířil nabídku pro čtenáře o 17 758 svazků kvalitní české literatury současných i klasických autorů.

Česká knihovna 2025
Přehled přihlášených nakladatelů

Poř. číslo	Nakladatelství	Přihlášené tituly	Z toho vyřazeno	Důvod vyřazení	Schválené tituly
1	Academia	31			19
2	Akropolis II – Filip Tomáš	14			9
3	Albatros	114			15
4	Argo	34			12
5	Atlantis	1			1
6	Baobab	5			5
7	Běžiliška - František Havlůj	4			3
8	BLAZE.je	2			
9	Carpe diem (Miroslav Tiefenbach)	6			1
10	Cattacan	3			1
11	Centrum pro studium demokracie a kultur	7			5
12	CULTUM - RNDr. Hana Dziková	1			
13	Dokořán	1			1
14	Dybbuk - Jan Šavřda	1			1
15	E.G. Solution	4			
16	Euromedia Group	25			9
17	Grada Publishing	20			
18	Host	58			33
19	Institut pro studium literatury	1			1
20	Institut umění - Divadelní ústav	2			2
21	Jonathan Livingston	3			
22	Jota	3			
23	Kamil Kopecký	1			
24	Labyrint	11			10
25	Leda	2			
26	Lucie Němcová - Nakladatelství Pisten pilku hutomerki	1			
27	LUX - Michal Štěpánek	2			1
28	Malvern - Jakub Hlaváček	17	1	překlad	8
29	Maraton, nakladatelství s.r.o.	2			1
30	Masarykova univerzita	7			2
31	Maťa	7			2
32	Meander	8	1	nedostačující ukázka	5
33	Michal Slomka	4			
34	Milan Jarolím - nakl. Plivníci	2			1
35	Moravské zemské muzeum	3			
36	Nová vlna - Zdeněk Rampas	2			1
37	Paseka	10			6
38	Pop-Pap	1			1
39	Portál	5			3
40	Pulchra	7			5
41	ROSIER	1			
42	Šulc-Švarc	3			
43	Torst	6			6
44	Triáda	5			5
45	Trigon-knihy	3			2
46	Univerzita Karlova, FF	1			1
47	Ústav pro českou literaturu AV ČR	2	1	překlad	1
48	Verzone	1			1
49	Větrné mlýny	6			5
50	Volvox Globator - Vít Houška	3			2
	Celkem:	463	3		187

Projekt Česká knihovna 2025

Čerpání finančních prostředků v roce 2025

Nákup knih dle jednotlivých nakladatelství

	Nakladatelství	Počet dodaných titulů	Počet dodaných svazků	Celková částka v Kč
1	Academia	19	717	339 397,00
2	Akropolis II - Filip Tomáš	9	674	137 881,00
3	Albatros	15	3 009	769 086,00
4	Argo	12	1 732	553 760,00
5	Atlantis	1	84	8 400,00
6	Baobab	5	798	219 760,00
7	Běžíliška (František Havlůj)	3	527	92 600,00
8	Carpe diem	1	5	750,00
9	Cattacan	1	247	34 086,00
10	Centrum pro studium demokracie a kultury	5	67	19 406,00
11	Dokořán	1	37	6 475,00
12	Dybuk (Jan Šavřda)	1	4	1 920,00
13	Euromedia Group	9	1 785	361 959,00
14	Host	33	2 397	669 583,00
15	Institut pro studium literatury	1	17	5 661,00
16	Institut umění - Divadelní ústav	1	9	1 800,00
17	Labyrint	10	1 724	412 374,00
18	LUX - Michal Štěpánek	1	205	60 270,00
19	Malvern (Jakub Hlaváček)	6	116	23 890,00
20	Maraton	1	198	37 620,00
21	Masarykova univerzita	2	46	13 920,00
22	Maťa	2	42	7 854,00
23	Meander	3	545	128 173,00
24	Milan Jarolím	1	168	43 680,00
25	Nová vlna - Zdeněk Rampas	1	7	1 400,00
26	Paseka	6	244	59 509,00
27	Pop - Pap	1	289	178 024,00
28	Portál	3	832	160 364,00
29	Pulchra	5	343	135 962,00
30	Torst	6	160	58 870,00
31	Triáda	5	42	12 780,00
32	Trigon - knihy	2	195	26 040,00
33	Univerzita Karlova - Filozofická fakulta	1	29	11 977,00
34	Ústav pro českou literaturu AV ČR	1	9	1 620,00
35	Verzone	1	183	35 685,00
36	Větrné mlýny	5	224	83 626,00
37	Volvox Globator	2	48	7 200,00
	CELKEM:	182	17 758	4 723 362,00

Rozčlenění celkové částky u nákupu knih dle jednotlivých nakladatelství:

Základní výše dotačních prostředků na nákup knih činila 4 705 000 Kč.

Po převodu 18 000 Kč z poštovného činila celková částka na nákup knih 4 723 000 Kč.

Vlastní prostředky: 362 Kč.

Utraceno celkem za knihy i s vlastními prostředky 4 723 362 Kč.

Projekt Česká knihovna 2025

Zapojeno 606 kniho­ven, z toho: 587 verejných kniho­ven
19 vysokoškolských kniho­ven

Přehled knihoven zapojených do ČK 2025 podle krajů:

kraj	veřejné knihovny	vysokoškolské knihovny	knihovny celkem
Praha	3	21	24
Jihočeský	1	62	63
Jihomoravský	7	63	70
Karlovarský	0	27	27
Královéhradecký	1	41	42
Liberecký	1	25	26
Moravskoslezský	1	61	62
Olomoucký	1	36	37
Pardubický	1	33	34
Plzeňský	1	47	48
Středočeský	0	76	76
Ústecký	1	24	25
Vysočina	0	31	31
Zlínský	1	40	41
ČR celkem:	19	587	606

Projekt Česká knihovna 2025

Tituly, o které měly knihovny největší zájem v základní řadě

Číslo v nabíd. seznamu	Počet objednaných svazků	Nakladatelství	Autor	Název
32	390	Albatros	Chlupová, Danuta	Vrstvy na dně
31	315	Albatros	Hudáčková Barochová, Věra	Brácha není asparágus
39	289	Albatros	Mornštajnová, Alena	Strašidýlko Stráša hasí průšvihy
34	287	Albatros	Krolupperová, Daniela	Pozor p(l)es
35	278	Albatros	Kůtová, Ditta	Zlá babička
81	256	Euromedia Group	Smolíková, Klára	Dalila a výtah bez dveří
64	256	Běžiliška	Tabakovičová, Michaela	Otočená Otylka
102	255	Host	Mornštajnová, Alena	Modrá planeta
25	248	Akropolis II – Filip Tomáš	Peřina, Vít	Komáři se ženili aneb Ze života obtížného hmyzu
58	244	Baobab	Horváthová, Tereza	Bezový keř

Projekt Česká knihovna 2025

Tituly, o které měly knihovny nejmenší zájem v základní řadě

Číslo nabíd. seznamu	Počet objednaných svazků	Nakladatelství	Autor	Název
133	0	Malvern	Koch, Milan	Básnické a prozaické dílo
134	1	Malvern	Kroutvor, Josef	Driftbook
134	3	Academia	Gilk, Erik; Lukáš, Martin	Estetik Markalous a literát John
112	3	Host	Štěpán, Jiří	Partitura a provedení
162	3	Pulchra	kolektiv autorů	Vokno 7-11, časopis pro druhou i jinou kulturu s doprovodnými komentáři a studiemi
73	4	Dybbuk (Jan Šavřda)	Effenberger, Vratislav	Modely a metody
185	4	Větrné mlýny	Škrabal, Karel	Jedu
172	4	Triáda	Němec, Jiří	Drama lidské svobody
71	5	Centrum pro studium demokracie a kultury	Zatloukal, Stanislav	Jiří Vícha, Exerzitátor a básník, osobnost umlčené církve
65	5	Carpe diem (Miroslav Tiefenbach)	Schildberger, František	Řádky mezi řádky. Úvahy a okamžiky 2023

Projekt Česká knihovna 2025

Nedodané tituly

Číslo titulu v nabídkovém seznamu	Nakladatelství	A u t o r	N á z e v
118	Institut umění – Divadelní ústav	Smoček, Ladislav	Nejlepší den
130	Malvern	Dvorský, Stanislav	Mezi spodními proudy. Eseje, přednášky, studie a jiné texty z let 1964-2019
146	Meander	Nezval, Vítězslav	Anička skřítek a Slaměný Hubert
147	Meander	Váša, Petr	Tutáči a Dušičky

Ze 197 schválených titulů Literární radou nebyly dodány 4 tituly. – viz tabulka.

Jeden titul od nakladatelství Academia nebyl dodán v požadovaném počtu (o 4 kusy dodáno méně) a to titul č. 5 - Hadravová, Alena: Řecké mýty v literární a výtvarné tradici. Dvoudílná monografie.